

Eduskunnassa on valmisteilla laki, jolla laillistetaan miljardiluokan varkaus Suomen eläkeläisille kuuluvista työeläkevaroista yksityisille työeläkeyhtiöille.

Tässä kirjoituksessa päädyn esittämään, että merkittäviä työnantajien ja ammattiliittojen vaaliavustuksia saaneiden sekä työeläkeyhtiöiden hallinnossa tänään toimivien kansanedustajien pitäisi klientilismi-vaaran takia jäädä itsensä asian eduskuntakäsittelyn yhteydessä. Jos Ilkka Kanerva tuomittiin klientilismistä, myös mainittu korporatistinen ryhmäkunta kuuluu viedä oikeuteen.

En sano, että esimerkiksi Lauri Ihalainen on rikkonut lakia, mutta hän on niitä, jotka minun mielestäni ovat jäävejä päättämään eläkerahojen siirrosta eläkeläisten yhteisestä omasta yksityisten yhtiöiden yksityiseksi omaksi.

Taustalla on kolme kovaa kolmikantaista koota: korporatismi, korruptio ja klientilismi.

Niistä sana "klientilismi" on ollut minulle vieras. Törmäsin siihen valmistellessani syksyn alussa ilmestyvää uutta kirjaani euron kriisistä, joka on ollut emumunaus. Klientilismiä käytetään kuvaamaan ylivelkamaiden Kreikan ja Italian poliittiseen kulttuuriin kuuluvaa epäsuoraa lahjontaa. Klientilismi on "järjestelmä, jossa virkamiehillä on vastavuoroisiin palveluksiin perustuvia henkilökohtaisia suhteita julkisen vallan ulkopuolisiin toimijoihin".

Ilkka Kanervan syntymäpäivien rahoitus oli sitä itseään. Ilkka Kanervan ei kuitenkaan voitu osoittaa antaneen vastapalveluksia rahoittajille. Hänet tuomittiin siitä, että hänellä maakuntaliiton hallituksen puheenjohtajana olisi joskus tulevaisuudessa ollut asemapaikka antaa vastapalveluksia. Näin kai se meni.

Suomen lain kummallisuuksiin kuuluu se, että vartiointiliikkeen raha-auton ryöstämisen suunnittelu ei ole rikos eikä rosvoja voi pidättää saati syyttää ennen kuin he aloittavat ryöstön, mutta poliitikko voidaan tuomita rikoksesta ilman että hän on käyttänyt tai aikoo käyttää asemaansa väärin. Aikomisesta päättää tuomioistuvin.

Klientilismiä on mitä suurimmassa määrin suomalainen kolmikantainen korporatismi, jossa yksityisten työeläkeyhtiöiden hallintoelimissä istuvat poliitikot ja työmarkkinajärjestöjen edustajat tekevät yhtiöitä suosivia ratkaisuja ylisuuria palkkioita vastaan. Monet työmarkkinaherrat saavat näitä – ainakin yhtiöiden sijoitustappioiden perusteella – ansaitsemattomia palkkioita vähintäänkin Nova-yhtiöiden antamien Kanervan syntymäpäiväavustusten verran. He omasta puolestaan ovat järjestelmän lobbareita, jotka jakavat yhteisöjensä vaalirahaa työeläkekorporatismiin tukitarkoituksiin.

Vaalirahaa saa minun puolestani antaa, mutta sen saajien ei pidä päättää eläkeläisten rahojen siirrosta työeläkeyhtiöiden keinottelutappioiden paikkaamiseen. Työnantajien ja ay-liikkeen vaaliavustukset ovat liian likellä työeläkeyhtiöiden edunvalvontaa.

Eduskunnan käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen (HE 9/2012 ) tausta on se, että työeläkeyhtiöt pyysivät ja vuonna 2007 myös saivat eduskunnalta luvan keinotella eläkerahastojen varoilla ja lisätä riskinottoa vakavaraisuutensa kustannuksella. Ne alkoivat tehdä entistä riskipitoisempia sijoituksia ulkomaille (jonne 2/3 eläkevaroistamme 2/3 on siirretty).

Sitten syyskuussa 2008 tuli koko systeemin laajuinen finanssikapitalismin kriisi ja paljastui, että työeläkeyhtiöiden pyytämä ja eduskunnan antama riskinottolupalaki oli ollut virhe. Yhtiöt pyysivät ja saivat taannehtivan erityislain, jolla salattiin ja paikattiin niiden vakavaraisuuden mureneminen.

Kapitalismin kriisi ei hellitä, ja nyt vakavaraisuutta pitää paikata taas lisää.

Siinä tarkoituksessa eduskuntaa pyydetään antamaan eläkkeensaajille kuuluvat tasoitusvarauksen ylijäämät vakuutusyhtiöiden toimintapääomiin, niiden omaksi, meiltä pois. Kysymys on miljardiluokan varkauden laillistamisesta jälkikäteen. Rahat on kerätty meille, mutta nyt ne ollaan antamassa heille.

Heille ne annetaan etupäässä riskisijoitustoiminnan jatkamiseen vakavaraisuusvaatimuksen sitä estämättä. Yhtiöt toimivat kuin sairaat pelihimoiset ihmiset: tappiot yritetään saada takaisin lisäämällä peliin uusia panoksia.

Sitten sekin vielä, että tasoitusvarauksen ylijäämät on kerätty pääosin pieniltä yhtiöiltä, mutta tiedämme työeläkeyhtiöiden jakavan toimintapääomia asiakaspalautuksina pääosin suurille yhtiöille.

Klientilismin vaaran uhkan alla toivon työnantajien ja ay-liittojen vaaliavustuksia saaneiden kansanedustajien jääväävän itsensä hallituksen esityksen 9/2012 vp käsittelystä.